

Naše delo

Glasilo Okrajnega odbora OF, Ptuj

Leto I. — Štev. 2

Ptuj, 31. julija 1948

Cena din 2.—

V. kongres KPJ - zgodovinski dogodek narodov Jugoslavije

Te dni polaga vodstvo KPJ obračun svojega dela na zgodovinskem zasedanju V. kongresa KPJ. Poleg tega bo kongres sprejel statut in program Partije, kjer bo jasno začrtana perspektiva našega bodočega dela, to je predvsem za člane Partije in preko njih za vse resnične patriote FLRJ.

Ko prebiramo izvlečke izčrpnih referatov naših partijskih in državnih voditeljev: tov. Tita, Rankoviča, Džilasa, Kardelja in Kidriča, se pred nami kopičijo veliki rezultati dela naše slavne Komunistične Partije. Ponovno se prepričujemo, kako velike zasluge ima za seboj v svojem delu naša herojska Partija, ki se je kalila v težkih borbah v stari Jugoslaviji. Komunistična Partija Jugoslavije, njeno vodstvo s tov. Titom na čelu je povedla množice jugoslovanskega ljudstva v neenak boj proti fašističnim okupatorjem in domačim izdajalcem, ki so bili istočasno izkoriščevalci delovnega ljudstva. Za ta boj se je naša slavna Partija temeljito pripravila. To pripravo je izvršila na temeljih revolucionarne teorije največjih sinov človeške družbe: Marksa, Engelsa, Lenina in Stalina, torej na osnovi znanstvenega socializma. Ker je vodstvo naše Partije pravilno razumelo znanost marksizma-leninizma, ker jo ni smatralo za dogmo, ampak kot navodilo za akcijo, zato je naša Partija s tovarišem Titom na čelu žela tako neslutene in veličastne zmage proti vsem zatiralcem delavskega razreda in delovnega ljudstva sploh. Te zmage so tako velike, da jih

ni mogoče opisati v enem članku, ampak za vse to bo treba napisati mnogo debelih knjig, ne za neko hvalisanje ali kaj podobnega, ampak zato, da se bodo naša pokolenja učila, kako se je treba boriti za resnično svobodo, kako se je gradil socializem — lepše in srečnejše življenje delovnega ljudstva v Titovi Jugoslaviji.

Pred nami se torej odvija V. Kongres KPJ v času, ko nas nekatere Kompartije napadajo, da nismo na liniji marksizma-leninizma, da vodi naša Partija — Partija boljševiskega tipa — antisovjetsko ali antiboljševiško politiko. Na koncu pa še med drugim, da smo nacionalisti, da smo se izneverili internacionalizmu. Vsem tem klevetam, žalitvam in zgodovinskim krivicam naši Partiji in narodom Jugoslavije je izčrpno odgovoril V. Kongres KPJ, ki je dokazal, da je vse to izmišljotina nekaterih antipartijskih elementov tipa Hebrang-Zujevič. Vsem tem »marksističnim kritikom« najzgovornejše odgovarjajo dejstva pri nas doma, ki jih ni mogoče zanikati, zmanjšati ali uničiti za nobeno ceno. Naš namen tudi ni dokazovati resnično politiko in dejavnost našega partijskega in državnega vodstva s papirnato bitko, ali z različnimi diskusijami. Mi smo pravilnost našega dela že nešteto dokazali z dejanji in tudi tokrat hočemo s svojim konkretnim delom v tovarni, na vasi, v ustanovah itd. ovreči vse krivice in žalitve, ki nam jih hočejo napraviti na naša ramena. Lado Dernač

Prekoračene obveze sindikalnih podružnic, zadrug in mladinskih aktivov v čast V. kongresu Komunistične Partije Jugoslavije dokazujejo, da naše delovno ljudstvo neomajno zaupa našemu CK-ju s tov. Titom na čelu

Kolektiv „Gradis“ je pozdravil V. kongres s podvojenim delom

V. kongresu KPJ
Beograd

Delovni kolektiv »Gradis-a« pri gradnji tovarne aluminija in glinice v Strnišču.

Zbrani na predvečer pričetka V. kongresa Komunistične Partije Jugoslavije, da na slavnostni način proslavimo ta največji dogodek ne samo za člane Partije, temveč za slehernega delovnega človeka. To ljubezen do proslavitve V. kongresa KPJ je naš kolektiv s polno zavestjo dojel, ker se zavedamo, da je bila naša Partija edina dosledna boriteljica za boljše življenje delovnega človeka pred vojno, da smo pod njenim vodstvom izbojevali slavno in herojsko Narodno Osvobodilno vojno in da je Partija tudi danes na čelu ljudstva, za končno izgraditev socializma.

Pregledali smo tudi uspehe našega predkongresnega tekmovanja, ker se zavedamo, da bomo samo z vztrajnim delom dokazali vdanost naši herojski Partiji in Centralnemu Komiteju z maršalom Titom na čelu.

1. Na industrijski stavbi »Dokompozerja« smo izvršili 83 odst. železobetonskih del. Glavni vzrok, da nismo naše obveze izpolnili stodontno, je bilo slabo vreme.

2. V Naselju nismo izgotovili I. bloka, tako, da bi bila takoj možna vselitev, to pa zaradi tega, ker obrtniška dela še niso bila dokončana. Gradbenih del samo na enem bloku nismo končali, kot je bilo rečeno v prvotni obvezi, pač pa smo na drugih dveh blokkih v Naselju prekoračili obvezo, tako, da je vsa obveza za izgradnjo naselja prekoračena za 5 odstotkov.

3. Zvezna cesta, ki je dolga 1880 m je še v delu, vendar pa je del do Naselja, za katerega je bila dana obveza, končan in predan prometu 17. t. m., t. j. 4 dni pred rokom in 11 dni pred planom.

Poleg tega pa smo še po naknadni obvezi izvršili sledeča dela:

1. Na upravnem poslopju smo napravili opaž za celotno nadstropno ploščo in jo do polovice zabetonirali, pri čemer smo obvezo za obnovo upravnega poslopja prekoračili za 16 odstotkov. Tesarji so povprečno presegle normo za 20 odstotkov.

2. Stekla je separacija za pranje in sortiranje gramoza. Obvezo smo izpolnili 15. t. m., t. j. 6 dni pred rokom in 14 dni pred planom.

Naj živi V. kongres Komunistične Partije Jugoslavije, največji dogodek delovnega ljudstva FLRJ!

Prvi zadrudni dom — obveza V. kongresu

V Rogoznici so si v okviru tekmovanja za V. kongres Komunistične Partije Jugoslavije zadali nalogo, da bodo dogradili zadrudni dom. To svojo obvezo so izpolnili štiri dni pred začetkom kongresa.

Globoko zavestni delovni ljudje se povsem zavedajo nujnosti gradenj zadrudnih domov, potom katerih se bo dvigala kulturna in gospodarska raven naših vasi in zgradil most, s katerim se povezujeta mesto in vas.

Res pa je, da so se pri gradnji lastnega doma slabo izkazali vaščani razen poedincev. Glavno breme gradnje zadrudnega doma je ležalo na tov. Arnož Lojzetu, ki pa kljub vsemu oportunističnemu vaščanov ni popustil — za svoje delo je bil nagraden z zlato značko dela. Nagradjeni z značkami dela so bili tudi nekateri drugi tovariši, med njimi trije pionirji s srebrno značko.

Ob dograditveni slavnosti, ki je bila 18. t. m., je tov. Arnož z analizo dela v Rogoznici opozoril vaščane vseh ostalih gradilišč, da ni dovolj, prisostvovati otvoritveni proslavi, temveč, da je dolžnost slehernega vaščana, da za to veliko pridobitev — zadrudni dom — vložijo svoj prispevek v delu.

Obveze delavskega aktiva tovarne aluminija v Strnišču

1. Uvedli smo 12 delovnih brigad, v katere je zajetih 86 delavcev;
2. Neupravičene izostanke smo znižali za 50%, to se pravi od 4,5% na 2,2%;
3. Od predvidenih dnevnih za združne domove 37.000 din smo dali 41.750 dinarjev;
4. Organizirali smo 2 strokovna tečaja višjega tipa, v kateri smo dva bolna tovariša in jima materialno pomagali, odkrili enega simulant, ki je bil voden v staležu bolnih, doma pa delal na njivi.

Slavnostna akademija na čast V. kongresu

Slavnostno zborovanje, ki je bilo v nedeljo dopoldan, je zaključila svečana akademija. S svojim pestrim programom in s spontanostjo, ki je vladala med gledalci na tej akademiji, je dokazala, da je zaupanje v naše herojsko partijsko vodstvo neomajno. L.

Mladinski aktivni sprejemajo nove obveze

Zetale: Na svojem sestanku je tukajšnji aktiv LMS sprejel v čast V. kongresu KPJ sledeče obveznosti:

1. Do 25. julija bo celoten aktiv pridobil še najmanj 10 vpisnikov za ljudsko posojilo. Vsak prisoten član bo vpisal najmanj 500 din ljudskega posojila;
 2. K študiju se bo do 25. julija pritegnilo še 15 mladincev in mladink;
 3. Do 25. julija bomo pripravili študijski in tehnični material za predvojaško vzgojo, dobavili bomo tudi žogo. Do 8. avgusta bomo organizirali strelsko družino;
 4. Do 25. julija bomo zbrali vso zaostalo in tekoče članarino.
- Ker se v polni meri zavedamo zgodovinske odgovornosti, pred katero stojijo narodi Jugoslavije, smo na sestanku sklenili, da se bomo še čvrsteje strnili okrog naše KP in CK KPJ s tovarišem Titom na čelu.
- Obveze je aktiv častno izpolnil
- Aktiv LMS Zetale.

Središče: V čast V. kongresu KPJ je tudi mladina iz Središča sprejela te-le obveze ter jih tudi izpolnila:

- V nedeljo, 25. julija bo na gradnji sodelovalo 40 mladincev. Grupa SKOJ-a bo sama tekom tega tedna opravila na gradnji združnega doma 250 delovnih ur;
- Ljudsko posojilo bomo povišali za 5000 din. K študiju bomo pritegnili 30 mladincev in začeli študirati prvo temo;
- V strelsko družino bomo pritegnili vso moško mladino, pa tudi 70% ženske mladine.
- Za V. ptujsko mladinsko delovno brigado, ki bo jeseni šla na gradnjo Novega Beograda, bomo dali 5 mladincev.
- Pobrali bomo zaostalo članarino.
- Aktiv LMS Središče ob Dravi.

Vajeniška grupa SKOJ-a

Na svojem rednem sestanku je ptujska delavska vajeniška grupa SKOJ-a sprejela naslednjo resolucijo z novimi obvezami.

1. Naša grupa, ki je sestavljena iz delavcev in vajencev, se obvezuje, da bo povečala delovni elan mladine in ostalih članov sindikata ter bo sama poleg obvez, ki jih je sprejela v sindikatu, napravila 50 delovnih ur na gradnji združnih domov.
 2. Vsak SKOJ-avec bo vpisal še 250 din ljudskega posojila, čeprav nas ima večina le malenkostno vajeniško plačo.
 3. S tem hočemo dokazati, da najostreje zavračamo vse klevete, s katerimi blatijo našo slavno Komunistično Partijo in Centralni Komite s tovarišem Titom na čelu.
 4. Se tesneje se bomo strnili okoli naše Partije in velikega Tita, še uporneje se bomo borili za izpolnitev plana in za izgradnjo socialistične družbe. Hočemo biti vredni učenci naše slavne Komunistične Partije, ki jo vodi največji sin naših narodov — tovariš Tito! S Titom v borbi — s Titom v socializmu!
- Delavsko vajeniška grupa SKOJ-a Ptuj.

Delavci iz Majšperka

Zasedanje V. kongresa KPJ je še bolj razglabalo delovni polet celotnega kolektiva. V vsakodnevni borbi za prekoračenje plana so naši doseženi rezultati dokaz ljubezni in vdanosti Komunistični partiji in njenemu Centralnemu komiteju. V dneh zgodovinskega zasedanja V. kongresa KPJ se v dokaz vdanosti naši Partiji in Centralnemu komiteju obvezujemo, da bomo še povečali proizvodnjo in s tem dokazali, da je stališče naše Partije popolnoma pravilno. Za časa trajanja kongresa bomo poleg rednega dela napravili še 4000 prostovoljnih ur, zaslužek pa bomo dali fondu za gradnjo združnega doma v Majšperku.

Naj živi V. kongres KPJ!

Delo ljudskih odborov

Zbornik »Ljudska uprava«, ki ga izdaja Sekretariat za koordinacijo lokalne uprave pri Predsedstvu vlade LRS, nam je v do sedaj izdanih številkah nakazal niz problemov, pred katerimi se nahajajo KLO-ji pri izvrševanju svojega dela. Iz teh člankov dobimo navodila, obrazložitve, direktive in perspektivo našega dela, zato tu o tem ne bi podrobno razpravljali.

Isto delo, v merilu našega okraja pa bo izvrševal list »Naše delo«, glasilo okrajnega OF odbora v Ptuj. List »Naše delo« bo v posebnem koticu prinašal delo in življenje krajevnih LO. Seznanjal nas bo z napakami poedinih krajevnih ljudskih odborov okraja Ptuj, prikazal pa bo tudi vzorne odbore, hvalil in grajal bo naše delovanje.

Pozivamo vse krajevne KLO-je, odbornike KLO-jev in množičnih organizacij, da se na list »Naše delo« naroče, da sodelujejo s svojimi članki v listu ter jih dostavljajo uredništvu.

V člankih nakažite predvsem življenje in delo vašega KLO-ja, udejstvovanje, pristop in priprave za izvrševanje tekočih in bodočih nalog. Prikažite uspehe vašega dosedanjega dela, katere ste brez dvoma imeli, saj nam je znano, da imamo v ptujskem okraju 89 krajevnih LO, v katere je bilo ob priliki zadnjih volitev izvoljenih 956 ljudskih odbornikov. To število

zgovorno prikazuje neposredno množično udeležbo ljudstva pri upravljanju in vodstvu ljudske oblasti.

Evo primer nepravilnega dela KLO, kateri se vsled nerazumevanja članov izvršilnega odbora in nedelovanja ostalih odbornikov poslužuje nepravilnih šredstev: KLO Marjeta na Dravskem polju je dne 24. 6. 1948 poslal tovarišu Lončariču Francu iz Strniča vabilo, da se naj dne 26. 6. 1948 ob deveti uri udeležijo konference v Ptuj. K temu navaja še dobesečno sledeče: Ako se konference ne udeležite omenjenega dne, se morate javiti s tem pozivom v pone-deljek, dne 28. 6. 1948 javnemu tožilstvu v Ptuj. Podpis: tajnik krajevnega LO. Mislimo, da posebnega komentarja k temu vabilu ni potrebno podati, pripominjamo pa, da se je tajnik v svoji nemoči, da pritegne ostale odbornike k sodelovanju, posluževal takih nepravilnih korakov. Da KLO nedosledno izvršuje svoje naloge, da mu je n. pr. ob priliki popisa prašičev bilo zatajenih 60 komadov prašičev, da odbornik KLO tovariš Ornik podpira črno borzo s tem, da izjavlja, da bo črna borza ostala ter da se ne bo odpravila, da tovariš podpredsednik Skaza Franc v času bolezni predsednika, odreka sploh vsako pomoč pri delu v KLO, da isti poseduje 12 ha zemlje, od tega

cca. 6 ha orne zemlje ter da redi enega konja, eno kravo in eno telico, ne redi pa nobene svinje. To daje misliti, da se v naših KLO še vedno nahajajo ljudje, ki ne spadajo v nje.

Navajam še primer KLO Starše na Dravskem polju, kjer je celoten odbor hotel podati ostavko iz razloga, ker mu je nekaj večjih posestnikov na masovnem sestanku uspelo vrniti mišljenje, da je določitev hektarskega donosa, katere se opira na terenske ugotovitve od 1400 kg po ha, prevelika. Pripominjamo, da se je obračunavanje odmere vršilo v razmerju od 1200—1400 kg po ha ter, da predpis obvezne oddaje belih žit za celi KLO iznaša 52.170 kg, dočim je predpis za lansko leto iznašal 56.316 kg, torej letos za celih 4146 kg manj. Plan sklepanja pogodb za bela žita je v tem KLO dosežen samo 44%—no ter je iz njega razvidno, da so majhni posestniki storili tudi tu svojo dolžnost. Navajamo samo primer Gorinška Alojza iz Rošnje, kateri je kontrahiral 200% čez odmero. Tement Neža pa je preseglala odmero za 150% itd. Navajamo pa tudi enega izmed večjih primerov nerazumevanja, tovariša Germa Jožefa iz Loke, večjega posestnika, kateremu izračunana odmera iznaša 2077 kg, dočim je kontrahiral samo 100 kg.

To nam naj bo v opozorilo, da morejo celotni KLO-ji zapasti pod oportunističen vpliv raznih protiljudskih elementov. K. Z.

Popuščanje pri uničevanju koloradskega hrošča je sabotaža

Koloradski hrošč tudi v našem okraju ni več samo prazen strah, temveč je njegovo uničevalno delo postalo gola stvarnost. Vsak trezen človek bi pričakoval, da se bo po tem odkritju dvignilo vse prebivalstvo in napovedalo brezobziren boj temu največjemu sovražniku naše prehrane. Pričakovati je bilo, da se bo odločno zganili predvsem tisti, katerim je zapana častna dolžnost neposredno ščititi interese in koristi ljudstva — to so odborniki krajevnih ljudskih odborov. Nekateri so to res storili, še več pa je takih, ki so vzeli borbo proti koloradskemu hrošču za šalo in so le zaradi tega, da se ne bi mogli reči, da niso ničesar storili, z nevoljo »poskušali« organizirati pregleda krompirišč, ali pa niti »poskušali« niso.

KLO Cirkovci ima skupno 21 odbornikov. Ob tem velikem številu pa ni niti enega, ki bi vsaj obvestil vaščane, da se vrši množični pregled krompirišč. Kljub temu, da se pregled sploh ni vršil, je administrator KLO že naslednji dan poslal poročilo z naslednjo vsebino: »KLO Cirkovci uradno potrjuje, da na območju tukajšnjega KLO nismo našli koloradskega hrošča«. To dejanje KLO-ja ni samo sabotažnega značaja, temveč je istočasno poizkus prevare višjega organa ljudske oblasti. Prepričan sem, da se v vsem okraju ne bo našel človek, ki bi okrajnemu izvršilnemu odboru oporekal pravico, da celoten odbor najstrožje kaznuje.

Enako se je držal KLO Sv. Marjeta na Dravskem polju, ki pa je bil vsaj toliko pošten, da ni poslal poročila o izvršeni akciji.

Na splošno moremo reči, da je bil množični pregled krompirišč zelo slabo organiziran tudi v vseh ostalih KLO-jih zgornjega Dravskega polja: Šikole, Starše, Pleterje in Sv. Lovrenc. Če pomislimo, da je prav v teh KLO-jih krompir glavna kultura in se je koloradski hrošč v večjih množinah pojavil v neposredni bližini, v Račah, OLO Maribor-okolica in drugod, moramo pasivno zadržanje predstavnikov ljudske oblasti in prebivalstva v tem predelu tem bolj obsočiti in uporabiti najostrejše mere, da se to ne bo več ponovilo.

Omeniti moram še nekatere KLO, ki so posvetili zatiranju koloradskega hrošča vso pažnjo. Predvsem je treba pohvaliti KLO: Vitomarci, Zetale, Slovenja vas, Gajevci, Bukovci in Veliko Nedeljo. Posebno pohvalo zasluži KLO Slovenja vas, kjer je posebno delaven tajnik KLO tovariš Skofič, ki je pregled krompirišč v polni meri izkoristil tudi za odbiro semenskega krompirja, preko 10 ha.

Za danes dovolj, ponovno pa moram povdariti, da bomo poiskali vse tiste, ki hočejo namerno oškodovati ljudstvo. Ti gospodarski škodljivci bodo najstrožje kaznovani. J. P.

Teden zadružnih domov se na iniciativo graditeljev nadaljuje

Da bi dobili sliko o poteku tedna zadružnih domov v našem okraju, smo šli na pot dne 22. t. m. Krasno modro nebo se je bočilo nad mestom in Dravo, ko smo ob 8. uri vozilj čez dravski most.

Najprej smo se ustavili na zadružnem gradilišču Hajdina.

Prostorno gradilišče je zelo dobro izbrano in nudi vse možnosti razširitve. Pogled pa ni posebno razveseljav. Že dalj časa leži na zakoličenem gradilišču cca. 10 m³ kamna, prepeljanega iz Ptuja z ruševin minoritske cerkve. Nekaj izkopa (25 m³) in plinirane površine (40 m²) je vse, kar je po vsem videzu sodeč, uspeh tega tedna. Gramoza, ki je na licu mesta in zanj ni treba voženj, je nekako 25 m³. Dalje nič. — Zaman iščemo statističarja. Ni ga najti. Zvemo samo, da pričakujejo popoldne udeležbo članov neke sindikalne podružnice iz Ptuja in krajevne LMS.

Do Lovrenca (Dravsko polje) ni daleč. Gradilišče sameva. Predsednika krajevne uprave, tovariša Strelo, najdemo pri obnavljanju ajevove čevljarske delavnice. Kmalu nas pogovor pouči o tem, da je pri krajevni upravi dovolj dobre volje, da pa neke druge okoliščine potiskajo KU v defenzivo. Gradilišče ima več kot ugodne pogoje za gradnjo. Gramoz in pesek sta na razpolago komaj tri kilometre vstran na gradilišču tovarne Strnišče. Prevoz ni problem. Konj in vpreg je tu dovolj. Opažne deske se dobe na posodo iz tovarne. Kamna je 20 m³ že na gradilišču in brez težav si ga iz Ptuja dopeljejo še po potrebi. Treba je le organizirati voznike, ki so dokaj trdovratni. Zadošča navesti tole: 23 voznikov vozi dnevno za tovarno Strnišče. Ob 17. uri nehajo z delom in čeprav se vračajo po opravljenem delu na domove večinoma mimo zadružnega gradilišča, jim je pretežno, da bi v tovarni pred povratkom naložili 1 ali pol kub. metra materiala, temveč se vračajo prazni. Tipična slika zanikrosti in politične nezgrajenosti na Dravskem polju: Ta teden so izkopali jamo za apno in 13 m³ temeljev. Tov. Nabelsberger Marija je edina in popolnoma sama s hvalevredno vneto pripeljala iz Strnišča z dvema kravama in konjem 2 m³ gramoza. Sindikalna podružnica »Gradis-a«, ki ima do 1400 članov, je obljubila da pride na delo 23. 7. t. l. Železničarski sindikat (58 ljudi) čaka samo na to, da ga KU pozove na delo. Opeke ima skoraj vsaka hiša nekaj in ker ne bodo letos gradili (bodisi, ker ni potrebe ali manjka les, strešna opeka ali kaj drugega), bi jo bilo možno pogodbeno (proti vračilu) zaseči in tako bi se z opeko, ki jo ima KU v Dornavi pripravljeno že iz ruševin, pridobila vsa za dom potrebna količina.

Predvsem kulaška elementa Murko Ivan in Hazimali zavirata gradnjo. Hazimali hujska proti gradnji (kljub zadnji obljubi, da bo v petek, dne 23. t. m., vozil material). Ob priliki »razlaščenja« gmajn v preteklih tednih je povedal na KLO-u: »Če tako delajo, pa ne gre nihče graditi doma«. Murko pa je »daljnovidnejši« in pravi: »Nič ne bomo gradili. Sedaj hočejo, da zgradimo temelje, ko pa bodo ti narejeni, nam vzamejo opeko«. Tipično! Dvojica govori v imenu vseh in misli še, da je to demokracija. — No, spričo ugodnih pogojev upamo s KU vred, da bo delo vendarle še v tem tednu steklo in nadaljujemo pot.

Na poti v Majšperk se peljemo mimo terena, kjer mislijo pridobivati pesek. Nekaj razbrskane zemlje je vse, kar se nudi očem. Prvi dnevi tega tedna so šli mimo njih. Z delom so začeli šele sedaj. 48 prostovoljcev je opravilo 180 ur. Odstranili so staro barako, pridobili 1600 komadov opeke, nakopali 5 m³ kamna, zbrali 2150 d'n ter dali 4 mladince za mesec dni v opekarno Ormož, kjer bodo izdelovali opeko za zadružne domove. S tovarno »Vunateks« so se dogovorili, da bo cca. 280 tamkaj zaposlenih delavcev dve nedelji, t. j. 25. 7. in 1. 8. delalo ves dan udarniško za zadružne domove. Tako dobljeni denar bo uporabljen za intenzivnejše delo na gradilišču z desetimi plačanimi delavci. Oporunizem predsednika KLO-a tov. Dobnika Ja-

koba, kateremu je vse težko in ki menda presoja po sebi delovno ljudstvo, opravičuje edino dejstvo, da imajo do gramoza v Strnišču celih 14 km. Tega z vozovi ne zmorejo, ker je pot v hrib, konjev pa v kraju ni. Treba bo najti vsekakor možnost prevoza s kamioni. KU se še ni domislila tega, da bi zainteresirala tudi Naraplje in Ptujsko goro, ki bosta deležna blagodati doma. Ta uprava je tudi ena izmed redkih, ki ji še ni uspelo prepričati ljudi o tem, da pri zadružnih domovih ne gre za skupne kotle. To ni čudno, če vemo, da drži krajevna uprava propagandne letake na policah v prostorih KLO-a, zvite v lep svežnjič, da ja ne bi prišli ljudstvu pred oči. Kljub nesimpatičnosti misli, da bodo začeli z najeto delovno silo, misli, ki je vse prej kot popularna, je upati, da bodo kljub dvomom tov. Dobnika do konca oktobra pod streho. Cisto drugo sliko nudi gradilišče Stoperce, ki po okolici pri ljudeh glede poleta in delavnosti zelo spominja na Zetale z druge strani Dončke gore. Dosedanji potek dela kaže, da bodo dosegli za ta teden postavljeni plan, ki se glasi: Izgotoviti temelje, napraviti 100.000 komadov opeke, zakuriti prvo peč, pripraviti gradbeni material, kakor kamen, gramoz, pesek, les itd. Na vprašanja, ki jih stavljamo, tu ni slišati kakor v Majšperku: »To je težko! Nasprotno! Jasno zveni Mihov odgovor: »Bomo naredili« ali pa kvečjemu: »Upamo«. Polni navdušenja so nad tednom zadružnih domov. Njihovo samozavest izpričuje njihov odgovor vaščanom Majšperka, ko so jih le-ti prosili za les: »Delajte, in ko boste imeli napravljenega toliko kot mi, vam ga damo! Člani sindikata gozdnih delavcev (7) so se obvezali, dati ta teden po en delovni dan. Od nedelje je delalo 94 ljudi, ki so opravili 752 ur. Temelji so do polovice vbetonirani. Opeke imajo v vzorni opekarni čez 60.000, prvo peč bodo zakurili najkasneje v nedeljo. Raznega lesa imajo sedaj zbranega 48 m³, kamna 30 m³ in apna 3200 kg. Samo gramoza ni in peska tudi ne. Predsednik Vrabčič Janko in administrator KLO-a Adam sta tukaj duša vsega dela. Dobro pomoč imata v bratu predsednika Vrabčiča, Ignacu. Ko mislijo ti trije na gramoz in pesek, jim je težko. Po gramoz v Strnišču imajo kar 19 km. Pa so ga že mnogo pripeljali, vendar žele, da bi dobili tudi avtomobile, ker da z vprežnimi vožnjami ne bodo končali do konca septembra. Spričo njihove delavnosti jim želimo še boljšega uspeha in že smo na poti v Podlehnik. Od daleč že gledamo vrsto pet do šest voznikov, ki so pravkar pripeljali 12 m³ hlobovine na gradilišče. Od sonca zagorela telesa se trudijo z razkladanjem dolgih tramov. Po planu bi sicer morali priti do prvega nadstropja, vendar bo naloga težko izvedljiva, ker jim nagajajo temelji. Tehnični vodja Missoni zahteva vedno globlje kopanje temeljev zaradi mehkega terena. Tu in tam so prišli do talne vode. Aktivist Nasko Franc ni štedil ne časa ne sil in je samoiniciativno iskal material, kot gramoz, pesek, apno in podobno. Tu sem vozijo kamenje iz ruševin minoritske cerkve v Ptuj in tako dejansko dokazujejo, kako nastajajo v sredi Haloz iz ruševin starega, temelji novega življenja. Po treh mesecih mirovanja je gradilišče Podlehnik v tednu zadružnih domov resnično zaživel. V petih dneh je delalo 198 prostovoljcev in opravilo 1120 ur. Od začetka gradnje v mesecu februarju do tega tedna pa so opravili komaj 677 ur. Velik del tega bremena nosijo člani sindikata državnega posestva. Dokončali so izkop, navozili 22 m³ gramoza, 10 m³ kamna in 40 m³ lesa. Tovariš Dreu je ves navdušen in bi dogradil dom najraje kar jutri. Vidi ga že zgrajenega na lepem stavbišču ob glavni cesti Ptuj—Podlehnik. Težko čaka, da pride v ponedeljek zidar, ki dokončuje zadružno gradnjo v vinogradniški zadrugi Dežno-Gorca. Skupnih kotlov se ljudstvo ne boji več in če bi bilo potrebno organizirati »mesec zadružnih domov«, bi bili Podlehničani gotovo med prvimi, ki bi z veseljem ves mesec tekmovali z vsemi gradilišči v okraju. Enak polet je na gradilišču Leskovec. Tja pridemo po slabi cesti skozi lepo haloško kotlino že v žarkih sonca, ki se

močno nagiblje na zapad. V nedeljo je na tem gradilišču rastla še zelenjava. Danes je vse živo. Temelji so v glavnem končani, spriti se betonira, kar na cesti v dveh skupinah. Avto, katerega so vsi veseli, da ga danes imajo, komaj dohaja z vožnjo gramoza. Tudi kamen roma iz 1,5 km oddaljenega kamnoloma neprestano. Trdovratno in vztrajno vlečejo vozove na videz okorni voli, ki pa so močni, da se čudiš gibajočemu se mišičevju pod svetlo kožo. V petih dneh je delalo 221 ljudi. Napravili so 910 ur. Zemlje so izkopali 75 m³, gramoza navozili 20 m³, kamna 35 m³, lesa 3 m³. Zabetonirali so 23 m². Tov. Kozel Feliks je v tridesetih vožnjah sam opravil 46 ur in navozil 24 kub. metrov kamenja. To lepo kaže grafikom in »Sten-čas«, ki podžiga vse k stopnjevanju naporov. Istočasno rušijo stavbo v bližini in se vesele opeke, ki jo bodo pridobili. Vse kaže, da bodo dosegli za ta teden postavljeni plan. »Kamion!« To je bila njih edina želja in danes, ko se jim je ta želja izpolnila, hite na vse pretege. Gramoz je daleč. Tudi tukaj se navdušujejo za »zadružni mesec« in mi jim obljubljamo, da bomo sporočili njihove želje okrajni upravi.

Gradilišče Sv. Vid je bilo še v soboto malone nedotaknjeno v svoji zeleni travniški odeji. V ponedeljek je prišlo do spora med aktivistom tov. Maučičem in KU. V sredo so prišli v Ptuj in prosili pomoči. Danes so na konju in je dobro. Delalo je doslej 216 ljudi, ki so opravili 880 ur. Temelji so v glavnem izkopani in to vzorno. Pri izkopu jame za apno so dosegli 35 m³. Kamna je na gradilišču 35 m³, gramoza pa 11 m³. Ni videti, da bi delovni polet padal. Domačini jemljejo sedaj zadevo že resno. Tudi mi jim želimo ob slovesu vztrajnosti in volje, da bi z isto vneto nadaljevali začeto delo.

Turnišča ni videti od daleč. Dnevna naloga je bila: začeti z gradnjo zidu. Radovedno čakamo na ovinek, da zagledamo stavbišče. Končno: zid je tul Plan za četrtek je dosežen. To je poleg Gorišnice, Markovc, Vel. Nedelje in Grajene trenutno med najboljšimi gradilišči. Številke nam povedo, da je od nedelje 284 ljudi v 1153 urah izkopal 119 m³ zemlje, zabetoniralo 51 m³, zazidalo 6 m³, pripeljalo na gradilišče 59 m³ gramoza, 7 m³ peska in 31 m³ kamna. Podrli so še 7 kub. metrov lesa. Opeke je na stavbišču do 10.000, apna 17.500 kg. Ti uspehi so plod uporne borbe, v kateri so se složno borili KU, aktivist, tehnik in član okrajne uprave. Tovariši Pal, Bedrač Franc, Galun Ivan, Ljubec Ivanka, Struna Bogdan, Boris Urbančič in še mnogi drugi so se ta teden izkazali. Gradbena ekipa MLO Ptuj s tov. Zgahnom na čelu je častno izpolnjevala svojo obvezo v okviru Tedna zadružnih domov. Pohvalo zaslužijo tudi nekateri domačini-vozniki, nekateri so te dni dali po šest voženj na Jan. Mladina čaka nestrno na kamione za prevoz opeke iz Zetal, ki se lahko izvrši samo ponoči. Obljubila je dati kar dve izmeni. Turnišču ni treba drugega, kakor obdržati polet ter zboljšati organizacijo dela in KU bo mogla v najkrajšem času povabiti vse na otvoritev doma.

Te vrste nam povedo, da smo v tednu zadružnih domov napravili ogromen korak naprej pri hotenju doseči plan gradnje domov za leto 1948. Je pa treba poudariti dejstvo, da so k temu uspehu največ pripomogle sindikalne podružnice delavcev in nameščencev, ki so na ta način dokumentirale resničnost trditve, da je delavski razred avantgarda pri izgradnji socializma. Jasno je, da v prihodnje, predvsem pa v času podaljšane tedna zadružnih domov vse kmečke množice s svoje strani doprinesejo delež, ki so ga ti domovi in njihova izgradnja bili dosedaj od njih vse premalo deležni. Pri tem ne gre za prazne želje, temveč za nujnost, ki jo je treba uresničiti. Zavedati se namreč moramo, da bodo služili zadružni domovi predvsem kmetu, njegovi izobrazbi, njegovemu dvigu in da je tedaj on prvi poklican, da si jih zgradi.

Frnk.

Nekaj misli o festivalu

Glavne misli o našem festivalu ljudske prosvete okraja Ptuja so bile dane že 30. maja na II. okrajnem plenumu ljudske prosvete in nekateri krajevni ljudsko-prosvetni sveti že aktivno pripravljajo svoje prispevke za ta kulturni praznik okraja. Večino pa je misel, da je do festivala še dobra dva meseca, zadovoljila in so mnenja, da je še časa dovolj. Toda izkušnje nam jasno pričajo, da je osnovna pogrška naših prirediteljev preslaba priprava in preplitvo podajanje. Razumljivo je bil tudi učinek temu primeren in umetniška raven in globina podajanja sta le malenkostno napredovala. Druga pomanjkljivost pa je v tem, da naše večje prireditve niso bile rezultat množičnosti ljudsko-prosvetnega dela, temveč so bili to le nastopi nekaterih družin in skupin, ki so imele nekaj pripravljenega.

Da se to ne ponovi več, je okrajni LPS pravočasno opozoril na festival in danes ponovno daje smernice — kako prijeti za delo in kje iskati snovi.

Festival se bo delil na dva dela. Prvi del bo štirinajstdnevno tekmovanje kulturno-umetniških skupin vseh panog v domačem kraju, predvsem pa gostovanja po gradiščih. Drugi del vsebuje zaključno prireditev v centru okraja v Ptuj, kjer bo množični nastop. Tako bodo nastopili z istimi pesmimi vsi zborji okraja

skupno, prav tako harmonikaši, fizikulturniki, gasilci, več godb itd.

Razstava iz vseh panog ljudske prosvete ob sodelovanju slehernega KLPS-a nam bo nudila pestro sliko našega napredka na kult. polju.

S čim pa naj nastopimo, večkrat kdo vpraša. Gradiva ne bo določal OLPS, ker naši KLPS-i morajo biti in po večini so že toliko usmerjeni, da bodo posegli po tvarini iz našega realnega življenja. Da pa bo izbira lažja, bodo prejeli okvirni program, za katerega so na razpolago tudi dela. Opozoriti moramo na to, da je posebno k pripravam za ordska dela treba pristopiti takoj. Vsaka skupina bo ocenjena in po ključu, sprejetem na plenumu, nagrajena. Prav isto velja za vse ostale panoge ljudske prosvete. Za godbe, orkestre in zbere smo zaprosene note že prejeli in se bodo v prihodnjih dneh razdelile.

Glavna misel, na katero hočemo opozoriti, je ta, da z dobro pripravljenim festivalom tako ideološko kot umetniško in tehnično ustvarimo trden temelj za novo, še temeljitejše delo v združnih domovih na naši vasi, da naše delo poglobimo, da se ob naših igrarjih in predstavah ljudstvo ne bo samo zabavalo, temveč tudi vzgajalo. Poleg tega pa bo letošnji festival, ki bo 3. oktobra 1948, konkretno pokazal, koliko vlagajo naši KLPS-i v izgradnjo socializma v naši Titovi Jugoslaviji. S. M.

Pogovor z našimi igralskimi skupinami

V drugi številki »Naše delo« pregledamo dela, ki so jih naše igralske skupine pred nedavnimi igrarji, pogovorimo se o odrskih delih, ki jih imajo igralske skupine trenutno v študiju. Razume se, da bom omenil le tista dela, ki sem jih imel priliko videti, oziroma bom govoril o tistih uprizoritvah, o katerih sem bil obveščen.

Gorišnica je pred dobrim mesecem igrala Molièrovega »Namišljenega bolnika«. To igralsko in režijsko precej zahtevano komedijo je režiral tovariš Stanič. Uspeh je bil zadovoljiv. Svetoval bi pa režiserju in igralcem, naj bi bil v bodoče študij za tako delo daljši in natančnejši. Prav posebno pazljivo pa mora igralska skupina v Gorišnici posvečati jeziku in izgovorjavi. Druga uprizoritev v Gorišnici je bila minulo nedeljo, igrali so »Povodnega moža«. O tej uprizoritvi se bomo pogovorili v prihodnji številki našega lista.

Podvincani so v okviru gasilskega dneva igrali Molièrovo komedijo »Scapinove zvijače«. Njihovo prizadevanje zasluži vsekakor pohvalo. Osnovna misel tega dela, ki je bilo napisano l. 1671., je smešnega takratnega imovitejšega meščanstva in njihovih slabosti. Bogatašem in njihovim meščanskim napakam, tako skopuštvi, ozkosrčnosti, kupčijskim ženitvam in vsemu drugemu nezdravemu se postavi po robu iznajdljivi sluga Scapin.

Igralska skupina v Podvincih je deloma rešila to nalogo. Potrebno pa je pri posameznih igralcih večje doživljanje in boljša igrarja. Vse to pa bodo igralci mogli doseči skupno z režiserjem. Pogoje za to imajo, samo če bodo pri študiju temeljito delali. Pred pričetkom predstave, posebno pri tujih dramskih delih in še prav posebno, če so ta dela časovno odmaknjena, je treba gledalcu delo, ki ga igramo, tolmačiti. To so Podvinci sicer napravili, vendar je bila ta razlaga Scapinovih zvijač preskromna, da bi gledalcem po tolmačenih besedah bilo delo dovolj jasno. Dvomi namreč, da bi gledalci povsem razumeli bistvo te Molièrove komedije.

Ker nameravajo v Vidu igrati »Scapinove zvijače«, je prav, da tamošnji igralci gornje nasvete upoštevajo.

V Muretincih pa pripravljajo delo Mire Pucove »Svet brez sovraštva«. Delo, ki so ga izbrali, je težko in se morajo pri študiju tega dela zelo potruditi, da bo prireditev na dostojni umetniški višini. Vsebina tega dela je vzeta iz življenja aktivistov med vojno. Pri razlagi

in študiju te igre naj igralcev in režiserja ne zavedejo besede na smrt izmučene aktivistke, ki po vsem prestanem trpljenju ne želi maščevanja povzročiteljem vojnega zla, to je okupatorjem in domačim izdajalcem. Pri študiju tega dela naj jih vodi misel, da mi v resnici ustvarjamo skupno z vsemi delovnimi množicami v svetu Svet brez sovraštva, da pa bomo vse one, ki nas bodo na tej poti hote ovirali, sovražili in tudi uničili.

Ljudsko igro »Miklovo Zalo«, ki jo pripravljajo v Bišu, priporočam tudi drugim igralskim skupinam.

Igralski skupini v Ormožu in Središču delata na Hribnikovih »Mostovih«. Družini, ki sta to delo izbrali, zaslužiata prav posebno pohvalo. S strani režiserja v Ormožu je sicer padla pripomba, da je to delo dolgočasno. To pa ne drži. Delo je dobro, poleg tega sodobno, osnovna misel tega dela je — izpremenimo odnos do dela. Dramatična obdelava te igre je precej dobra. Razume se, da mora tako delo režiser s svojimi aranžirnimi domisljicami poživeti in delo bo po skrbnem študiju doseglo velik uspeh.

V okviru proslav petega kongresa Komunistične partije Jugoslavije je bila v soboto, dne 24. t. m., v ptujskem mestnem gledališču uprizorjena Gorkijeva »Mati«. Igrali so borci ptujškega garnizona, ženske vloge so igrale Ptujčanke, režiral pa je vodnik, tovariš Pelajič. Na ordo ni bilo igrano celotno Gorkijevo delo, katerega dramatično obdelavo že imamo, temveč je tov. Pelajič najbolj bistvena mesta romana »Mati« sam dramatično režiral. To mu je v precejšnji meri uspelo, tako da je kljub zgoščenosti bila dokaj dobra celota in liki matere in ostalih glavnih oseb niso ničesar izgubili v svoji revolucionarnosti in človečnosti.

Predstava je bila dobra. Porazno pa je zadržanje poedinih gledalcev, ker se ob najbolj tragičnih momentih smeji.

Igralskim skupinam priporočam dramsko delo »Uroki«, ki jih je napisala aktivistka Feletova. Vsebina te štiridejanke je v tesni zvezi z gradnjo združnih domov. Torej je to delo v času gradnje združnih domov več kot primerno.

V rubriki »Pogovor z našimi igralskimi skupinami« bom skušal vedno pisati o delih, ki se igrarji, oziroma katere igralske skupine pripravljajo. Ker mi je nemogoče vse prireditve videti, je potrebno, da z dopisi v tej rubriki sodelujete vsi, ki se z odrom bavite.

Dežman Polde

Uprava za odkup pri OLO Ptuj razglašala:

Za odkup belih žit v našem okraju so določene naslednje zbiralnice, ki bodo v času odkupa prevzemale žita od naslednjih KLO-jev:

1. Okrajni mlin v Ptuj (Zorčič): Ptuj, Hajdina, Pobrežje, Vid, Majski vrh, Vareja.
2. Okrajni mlin v Ptuj (Korošec): za KLO Spuhlja, Mestni vrh, Rogoznica, Slovenja vas, Kicar, Pacinje, Podvinci.
3. Okrajni mlin Središče: Središče, Obrež, Šalovci.
4. Okrajni mlin Zabovci: Zabovci, Markovci, Borovci, Sobotinci.
5. KZ Starše: Starše.
6. KZ Ptepolje: Marjeta na Dravskem polju.
7. KZ Cirkovci: Cirkovci, Šikola.
8. KZ Stoperce: Stoperca.
9. KZ Majšperk: Majšperk, Naraplje.
10. KZ Tržec-Jurovci: Tržec-Jurovci, Lancova vas, Dolena, Pristava.
11. KZ Podlehnik: Podlehnik, Gorca, Nova cerkev, Rodni vrh, Sedlašek, Gruškovec.
12. KZ Sela: Sela.
13. KZ Zetale: Zetale.
14. KZ Leskovec: Leskovec, Vel. Varnica, Skorišnjak.
15. KZ Cirkulane: Cirkulane, Slatina, Gradišča, Paradiž, Gruškovec.
16. KZ Zavrč: Zavrč, Turški vrh, Gorenjski vrh.

17. KZ Bukovci: Bukovci, Stojnci.
18. KZ Gorišnica: Gorišnica, Moškanjci, Zamušani, Gajevci.
19. KZ Osluševci: Osluševci, Cvetkovci, Formin, Podgorci, Sodinci.
20. KZ Ormož: Ormož, Lešnica, Pavlovci, Hum, Loperšice Velika Nedelja.
21. KZ Juršinci: Juršinci, Sakušak, Slavšina.
22. KZ Trnovska vas: Trnovska vas, Bišečki vrh, Biš, Trnovski vrh, Vitomarci.
23. KZ Placar: Janežovci, Levanjci, Vintarovci, Jiršovci, Desternik.
24. KZ Grajena: Grajena, Vurberk.
25. KZ Dornava: Dornava, Mezgovci, Polenšak, Brezovci.
26. KZ Lovrenc na Dr. p.: Lovrenc na Dr. p., Pleterje, Sestrce, Ptujška gora.

1. Odkup belih žit se prične 31. julija 1948 ter traja do 9. avgusta za sledeče KLO-je: Ptuj, Hajdina, Pobrežje, Vid, Majski vrh, Vareja, Spuhlja, Mestni vrh, Rogoznica, Slovenja vas, Kicar, Pacinje, Podvinci, Cirkovci in Stariše.

2. Od 10. do 19. avgusta se bo vršil odkup žit za naslednje KLO-je: Središče, Obrež, Šalovci, Zabovci, Markovci, Borovci, Sobotinci, Marjeta n. Dr. p., Šikole, Sela, Bukovci, Stojnci, Gorišnica, Moškanjci, Zamušani, Gajevci, Osluševci, Cvetkovci, Formin, Podgorci, Sodinci, Lovrenc na Dr. p., Pleterje, Sestrce, Dornava, Mezgovci, Ormož, Velika Nedelja, Tržec-Jurovci, Lancova vas, Majšperk.

3. Od 20. od 29. avgusta se bo vršil odkup za sledeče KLO-je: Stoperce, Naraplje, Dolena, Pristava, Podlehnik, Gorca, Nova cerkev, Rodni vrh, Sedlašek, Gruškovje, Zetale, Leskovec, Velika Varnica, Skorišnjak, Cirkulane, Slatina, Gradišča, Paradiž, Gruškovec, Zavrč, Turški vrh, Gorenjski vrh, Lešnica, Pavlovci, Hum, Loperšice, Juršinci, Sakušak, Slavšina, Trnovska vas, Biš, Bišečki vrh, Trnovski vrh, Vitomarci, Janežovci, Levanjci, Vintarovci, Jiršovci, Desternik, Grajena, Vurberk, Polenšak, Brezovci, Ptujška gora.

Gradnja Novega Beograda in druge delovne akcije — šola za nove kadre

Samo iz Slovenije se bo na raznih tečajih na delovnih akcijah strokovno usposobilo 1700 mladincev in mladink. Mladinci! Delovna akcija vam daje možnost strokovno izobrazbe in omogoča pot do poklicev. Ko se prijaviš v brigado, se odloči za tečaj, ki ga želiš obiskovati na akciji. Mladina ptujškega okraja formira 25. avgusta brigado, ki bo štela 250 mladincev in mladink. Brigada odhaja na gradnjo Novega Beograda 1. septembra 1948.

Okrajni odbor LMS Ptuj.